

GRIEŽTAS AMERIKOS PROTESTAS Š. KORĖJAI

TAUTINIO SAUGUMO TARYBA SVARSTO KAIP PASIELGTI SU ŠIAURĖS KORĖJA

WASHINGTONAS. — Gynybos departamentas pranešė, kad žvalgybos lėktuvo ieškantieji laivai rado vandenyje, apie 130 mylių nuo Šiaurės Korėjos krantų įvairių skeveldrų, kurios gali būti iš dingusio lėktuvo. Šiaurės Korėja pasigyrė, kad jos lėktuvai numušė Amerikos "šnipinėjimo" lėktuvą. Amerikos ir Pietų Korėjos kariuomenė budri parengties stovyje. Vakar prezidentas Nixonas posėdžiavo su Tautinio Saugumo komitetu. Kitos žinios kalba, kad komunistų laivai atplaukė į tą vietą, kur nukrito lėktuvas, išgelbėjo ir nusivėžė septynis amerikiečius iš 31 lėktuvo įgulos narių.

Kremlius išnaudoja savo darbininkus

MASKVA. — Balandžio 12 dieną buvo šeštadienis ir sovietų darbininkai turėjo turėti laisvą dieną. Valdžia tačiau sugalvojo, kad darbininkai turės dirbti be atlyginimo. Šitokia praktika nenauja. "Komunistiškai subotnik" Rusijoje pradėtas "švesti" 1919 metais. Dabar spaudoje pasirodė raginimų, kad tokie "savanoriškai" neapmokamo darbo šeštadieniai būtų ruošiami dažniau. Kai kurios darbo unijos, norėdamos pargarsėti vadų akyse, skelbia, kad jų darbininkai - nariai trokšta trokšta tokį "subotniką" turėti gegužės 10 d.

Stebėtojai aiškina, kad šitoks darbininkų išnaudojimas valdžiai būtinais reikalingas dėl ekonominės recesijos. Daug planų neįvykdyta. Žiūlo, medžio, metalų, cemento ir trąšų pramonės skundžiasi, kad blogas oras priverstė atsilikti nuo užsibrėžtos produkcijos. Mėsos gamyba sausio ir vasario mėnesiais buvo 16% žemesnė už pernykščių metų tų pačių mėnesių gamybą. Naftos pramonė pasiekė tik 2% pakilimą, o trąšų pramonė tik 1%, nors planai numatė daug daugiau.

Sovietų spauda daug rašo apie savanorišką darbą be atlyginimo, tačiau, kaip pastebi užsienio korespondentai, patys darbininkai šeštadienį eina darban dantis sukandę, be jokio entuziazmo.

Britanijos krizė dar nenugalėta
LONDONAS. — Britanija balandžio 15 paskelbė naują biudžetą, kuriame numatyta vėl padidinti mokesčius ir suvaržyti pinigų kreditus. Finansų ministeris pranašavo, kad šių metų gale reikalai pasitaisys.

Britanijos sunkumų pagrindinė priežastis yra ta, kad ji daugiau perka, negu parduoda užsieniuose. Tas sudaro nuolatinį deficitą. Nepadaeda ir dažni darbininkų streikai. Ankstyvesni suvaržymai bandė padidinti eksportus ir sumažinti importus, tačiau tai nepavyko. Buvo bandyta išlaikyti algų kilimą 3.5% ribose, tačiau algos pernai pakilo 7%. Daugiau uždirbdami, žmonės daugiau perka. Valdžia pernai planavo, kad vartotojų pirkimas nukristų 2%, tačiau jis pakilo 1.2%.

Valdžia vėl pakėlė mokesčius ir gamtinį, kuris dabar bus 63 centai už galoną. Opozicijos kalbėtojai naują biudžetą smarkiai kritikavo, sakydami, kad Britanija niekad nebuvo blogesnėje padėtyje. Kaišnos pakilusio 6%, o užsienio prekybos balanso deficitas pakilus iki 1.1 milijardo dol. Konservatoriai pataria darbiečiams pasitraukti iš valdžios.

Popiežius birželio mėn. skris į Šveicariją, kviečiamas į Tarp-tautinės Darbo Unijų Federacijos kongresą. Jis žada aplankyti ir Protestantų bažnyčių centrą.

Federalinė valdžia paskyrė 20 miestų devynis milijonus dolerių, kad galėtų nugriauti maisto metu sudegintus namus, krautuves ir kitus pastatus. Pinigais galės pasinaudoti tie miestai, kurie sutiks pridėti trečdajį nuosavybės išpirktį reikalingos sumos. Pinigais galės pasinaudoti žemėlapyje išvardinti miestai.

ČEKOSLOVAKŲ PARTIJOS VADOVYBĖ SVARSTO, KOKIU KELIU TOLIAU EITI

PRAGA. — Šiandien susirenka Čekoslovakijos komunistų partijos vadovybė svarstyti, kaip suderinti gyventojų troškimą daugiau laisvės ir sovietų okupacinės vadovybės reikalavimą "normalizuoti" santykius su Maskva. Šios sesijos išvakarėse Maskvos daugiausia puolamas liberalinių komunistų vadas Josef Smrkovski paskelbė partijos laikraštįje "Rude Pravo" sau pačiam kritika. Jis pripažino klaidę, sakydamas, kad didžiausias pavojus Čekoslovakijai kyla iš konservatyviųjų stalinistų. Dabar jis pamatęs, kad jo nuomoni būvisi netikslai, nes kovo 28 d. išsišokimai jam parodė, kad "dešiniųjų" elgesyje slepiasi dar didesni pavojai.

Smrkovskis kalba apie Čekoslovakijos gyventojų spontanišką prieš sovietus demonstraciją, kai Čekoslovakijos ledo ritulio komanda du kart sumušė Švedijoje sovietų komanda. Mionios žmonių tada puolė sovietų įstaigas, degino rusų kariuomenės mašinas ir padarė žalos jų kareivinėms. Smrkovskis dabar sako, kad tie išsišokimai pablogino konsolidaciją, kuri krašte buvo prasidėjusi, ir pastatė į blogą padėtį progresyviais jėgas komunistų partijoje.

Slovakijos komunistų spauda griežtai pasisako prieš Smrkovskį ir kitus nuosaikaus komunistų šalininkus. Laikraštis Pravda sako, kad slovakų partijos komitetas gavęs 329 rezoliucijas, reikalaujančias pašalinti Smrkovskį iš partijos ir valdžios vietų, kaip vadovaujančių dešiniųjų jėgų atstovą. Jis yra ne tik prezidento narys, bet ir parlamento vicepirmininkas.

Iš patikimų šaltinių pranešama, kad centro komitetas sumažins partijos prezidento narių skaičių iš 21 iki 11 ar 15, pašalinant iš jo progresyviuos komunistus. Tuo bus sustiprinta stalinistų ranka partijoje.

Budžeto kritika
WASHINGTONAS. — Nors prezidento Nixono pasiūlytas biudžetas pakeičia apie 50 įvairių senos biudžeto punktų ir sutaupo apie 4 milijardus dolerių, kongrese atsirado nemažai kritikos. Konservatoriai nepatenkinti, kad sumažintos kai kurios gynybos išlaidos, o liberalai skundžiasi, kad biudžetas galėjo būti sumažintas dar daugiau.

Įtakingo kongreso Ways and Means komiteto pirmininkas Wilbur Mills žada nepatvirtinti 10% pajamų mokesčių pratęsimą, jei kongresas dar iš Nixono biudžeto nenukarpys bent 5 milijardų dolerių.

Sovietų spauda paskelbė šį šiaurės Vietnamo vaizdą. Rusai tvirtina, kad čia prie priešlėktuvinės patrankos sėdi kariai ir laukia atskrendančių lėktuvų. Neturėdami ką veikti, jie apkašė patrankos vamzdį.

KAMBODIJA NUTARĖ VĖL UŽMEGZTI DIPLOMATINIUS SANTYKIUS SU JAV

PHNOM PENH. — Kambodijos princas Norodom Sihanouk paskelbė, kad Kambodija atnaujins diplomatinis ryšius su Amerika ir pasikeis charge d'affaires valdininkais. Jis savo kalboje padėkojo Amerikos vyriausybei už parodytą jo kraštui teisingumą ir už jo dabartinių sienų pripažinimą. Valstybės departamentas sekmadienį paskelbė, kad Kambodijos sienos bus pripažintos, kaip jos dabar yra. Tam pripažinimui iki šiol priešinosi ne tiek Amerika, kiek Saigono vyriausybė, kuri su Kambodija nepalaiko ryšių jau nuo 1955 metų.

Paskutiniu metu Kambodijos valstybės galvos pareiškimai rodo vis didesnį palankumą Amerikos pozicijai. Kovo 6 d. jis pareiškė, kad Kambodijos Spairieng provicijoje slapstosi nemažai Viet Congo ir Hanojaus kareivių. Kovo 28 dieną princas Sihanouk spaudos konferencijoje net žemėlapyje parodė, kur Kambodijos teritorijoje yra komunistų kariuomenės bazės, štabai, ligoninės, sandėliai ir poilsio centrai.

Kambodijos valdžia nekarta yra pabrėžusi, kad jei Amerika ves Kambodijai nepalankią politiką, tai ji daugiau suartės su Kinija, o jei komunistai pasidarys "negeri", tai jie pastumės Kambodiją į kitą stovyklą. Stebėtojai tvirtina, kad Kambodijos elgesys yra lyg barometras Vietnamo karui matuoti. Kai ten stipriau laikosi komunistai, tai Kambodija ima kritikuoti Ameriką, o kai geriau sekasi amerikiečiams ir Pietų Vietnamui, tai Kambodija artėja prie jų.

Princas Sihanoukas pareiškė, kad atėjus tinkamam momentui, Kambodija reikalaus, kad jos atstovams būtų leista dalyvauti Paryžiaus taikos konferencijoje, kai bus svarstomi jai svarbūs klausimai. Ženevos konferencijoje Kambodija tik tada pritarė pareiškimui, kai Hanojus pažadėjo atitraukti iš Kambodijos savo kariuomenę. Iki šiol princas paneigė, kad komunistai slapstosi jo krašte. Čia jie yra vos 50 mylių nuo Saigono, kurio gynybai pririšamos nemažos sąjungininkų jėgos. Dabar komunistams padėtis gali pasunkėti, jei Kambodija pradės varžyti jų privilegijas.

WASHINGTONAS. — Naujai išrinktas nacionalinio respublikonų komiteto pirmininkas Rogers Morton susilaukė priekaištų iš savo partijos senatorių už tai, kad jis pažadėjo paruošti komiteto lėšomis medžiagos apie gynybos raketų reikalingumą. Partijos komitetas remia prezidento Nixono planą, tačiau ne visi respublikonų senatoriai tam planui pritaria.

Senatorius Charles Percy pareiškė, kad iš gynybos raketų klausimo partija neturėtų padaryti kokio lojalumo patikrinimo. Šis klausimas neturės būti sprendžiamas partinio pasiskirstymo būdu. Jis žinąs, kad apie 50 sent. nusistatę prieš gynybos raketų sistemą ir jų tarpe esą 14 respublikonų iš 43 esančių senatė.

Prieš partijos pastangas sujungti visus respublikonus už prezidento Nixono planą raketų klausimu, pasisakė New Yorko senatoriai Javits, Goodell ir New Jersey sen. Case.

NEW YORKAS. — Sirijos ambasadorius pasiskundė Jungtinėse Tautose, kad Izraelio kariuomenė sprogdina užimtose arabų žemėse namus. Jis pareiškė, kad žydams teks už savo nusikaltimus užmokėti, kaip užmokėjo nacių karo nusikaltėliai.

BONA. — Vokietijos užsienio reikalų ministras pritaręs kitų valdžios ministerių nuomonei, kad atomo ginklų neplatinimo sutarties pasirašymą Vokietija turi atidėti iki po rinkimų. Anksčiau Brandtas siūlęs sutartį tuoj pasirašyti.

NEW YORKAS. — Meras Lindsay paskelbė New Yorko miesto biudžetą kuriam trūksta apie 668 milijonų dolerių, kad būtų galima išlaikyti dabar esančias programas, nekaltant apie naujų planų finansavimą.

ROMA. — Italijoje kalėjimų riaušės pasirodė dar dviejuose miestuose: Bari ir Florencijoje. Daugiausia nuostolių padaryta Milane.

IŠ VISO PASAULIO

ČIKAGA. — Vakar "Chicago's American" paskyrė savo paskutiniojo puslapio pusę Balzeko Lietuvių Kultūros muziejui. Trys didelės nuotraukos rodo muziejaus įrengimus. Vienoje stiegiąs Stanley Balzekas, jr. aiškina grupei vaikų apie šarvus. Kitose matomas verpimo ratelis, tautiniai lietuvų drabužiai ir "Vargo Mokyklos" stovykla. Aprašyme kalbama apie lietuvių Čikagoje, jų mokslo siekimą, jų organizacijas ir tautinę dvysią. Balzeko muziejaus vadovybė turi stiprų informacijos ir visuomeninių ryšių štabą. Gaila, kad juo dar mažai pasinaudoja įvairios lietuvių organizacijos.

AMANAS. — Jordane veikiančios arabų partizanų grupės pasirašė bendrą pareiškimą, kuriame atmetami karaliaus Husseino Amerikoje paskelbti pasiūlymai taikai su Izraeliu. Partizanai žada siųsti delegacijas į visus arabų kraštus ir ieškoti jų paramos.

WASHINGTONAS. — Amerikos žydų organizacijų 25 atstovai net 90 minučių kalbėjo su valstybės sekretoriumi Rogers. Jie prašė nekeisti palankios Amerikos laikysenos Izraelio atžvilgiu.

CARTHAGENA. — Peiliu ginkluotas vyras pagrobė Kolumbijos lėktuvą ir priverė pilotą skristi į Kubą. Tai jau 24-tas į Havaną prievartą nusikraudintas lėktuvas.

LISABONAS. — Portugalijos premjeras Marcello Caetano lanko Portugalijos kolonijas Ginėja, Angolą ir Mozambiką.

TEL AVIVAS. — Izraelis praneša apie arabų puolimus prie Jordano upės ir Suezio kanalo. Susišaudymai Palestinoje tapo kasdieniniu reiškiniu.

NEW YORKAS. — Sirijos ambasadorius pasiskundė Jungtinėse Tautose, kad Izraelio kariuomenė sprogdina užimtose arabų žemėse namus. Jis pareiškė, kad žydams teks už savo nusikaltimus užmokėti, kaip užmokėjo nacių karo nusikaltėliai.

BONA. — Vokietijos užsienio reikalų ministras pritaręs kitų valdžios ministerių nuomonei, kad atomo ginklų neplatinimo sutarties pasirašymą Vokietija turi atidėti iki po rinkimų. Anksčiau Brandtas siūlęs sutartį tuoj pasirašyti.

NEW YORKAS. — Meras Lindsay paskelbė New Yorko miesto biudžetą kuriam trūksta apie 668 milijonų dolerių, kad būtų galima išlaikyti dabar esančias programas, nekaltant apie naujų planų finansavimą.

ROMA. — Italijoje kalėjimų riaušės pasirodė dar dviejuose miestuose: Bari ir Florencijoje. Daugiausia nuostolių padaryta Milane.

DETROITO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

MAJORO JONO ŠIMKAUS MIRTIES METINĖS

Balandžio 10 d. suėjo vieneri metai nuo įvykusios Mažosios Lietuvos sūnaus, Didžiajai Lietuvai gražiausios savo gyvenimo metus paukojusio, majoro ir brandmajoro Jono Šimkaus mirties.

Gimęs netoli Tilžės 1889 metais, iki 1919 m. buvo tuometinės Vokietijos piliečiu. Net ir pirmąjį pasaulinį karą vokiečių leitenanto uniformoje frontuose praleido. Pralaimėto karo suirutę pasinaudodamas, J. Šimkus 1919 m., su būriu kitų tilžiškių, atsitraudė Lietuvoje ir, savanoriu stojęs į 11 žemaičių pėstininkų batalioną, dalyvavo nepriklausomybės kovose. Už narsumą buvo apdovanotas Vyčio kryžiumi. Iš kariuomenės 1932 m. pasitraukęs majoro laipsniu, stojo į ugniagesius ir ilgainiui tapo Kaimo ugniagesių brandmajoru.

Karui baigiantis, su tūkstančiais kitų lietuvių pasitraukė į Vokietiją, o 1949 metais emigravo į Ameriką. Visą laiką gyvendamas Detrote, priklausė eilei organizacijų: Lietuvos kariuomenės kūrėjams - savanoriams, ramovėnams, šauliams, SLA 352 kuopai, Lietuvių Bendruomenėi ir, berods, dar vienai kitai. Aukštą, liekną, kariškai rūstaus žvilgsnio, tiesiakalbį, nuosirdų jį sutikdavome susirinkimuose bei posėdžiuose. Maždaug jį ir visuose kultūrinuose pobūviuose bei patrioti-

niuose susibūrimuose, minėjimuose. Jis būdavo randamas visur, kur tik bent šimtas pačių aktyviausių tautiečių susieidavo.

Stasio Butkaus vardo šaulių kuopa sekmadienį, balandžio 20 d., Jono Šimkaus mirties metinių proga, rengia akademią - paminėjimą. Akademią įvyks Lietuvių namuose, 1 val. Programoje Vlodo Paužos paskaita ir Danutės Petronienės, bei Virgūtės Pranėnaitės deklamacijos. Rengėjai kviečia visus velionio gerbėjus akademijoje dalyvauti.

Kad akademią ilgai neužsėtės, aišku iš sekancio tos dienos įvykių. Apie 1 val. 40 min. ten kryžiumi. Iš kariuomenės 1932 m. pasitraukęs majoro laipsniu, stojo į ugniagesius ir ilgainiui tapo Kaimo ugniagesių brandmajoru.

Karui baigiantis, su tūkstančiais kitų lietuvių pasitraukė į Vokietiją, o 1949 metais emigravo į Ameriką. Visą laiką gyvendamas Detrote, priklausė eilei organizacijų: Lietuvos kariuomenės kūrėjams - savanoriams, ramovėnams, šauliams, SLA 352 kuopai, Lietuvių Bendruomenėi ir, berods, dar vienai kitai. Aukštą, liekną, kariškai rūstaus žvilgsnio, tiesiakalbį, nuosirdų jį sutikdavome susirinkimuose bei posėdžiuose. Maždaug jį ir visuose kultūrinuose pobūviuose bei patrioti-

dekoratorius ir tik paskui - aktorius. Į Detroitą prieš 20 metų jis jau atvažiavo su glėbiu Bavarijos Alpių vaizdų drobėse. Vėliau, vis Detrote gyvendamas, yra suruošęs parodas ir daugelis jo realistinių peizažų bei natūrmortų yra perėję į gerbėjų rankas.

O šiam šeštadieniui - "Bubulis ir Dundulis"

Kadangi vieno paraginimo reikiamam žvilgsniui beužtenka, tai dar kartą primenu. Šį šeštadienį, balandžio 19 d., 7 val. vakare, Lietuvių namų scenoje bus suvaidintas Antano Rūko linksmas nutikimas "Bubulis ir Dundulis". Vaidins Algimanto Dikinio vadovaujami Čikagos scenos darbuotojai.

Antro Kaimo gastrolė Detrote

Kai mačiau Antrą Kaimą pirmame kaime New Yorke prieš kelis metus, buvau iš karto sužavėtas kartu su visais žiūrovais antrakaimiečių natūraliu humoru ir dvasiniu jaunatviškumu. Praeitą sekmadienį juos vėl mačiau provincijoje Detrote. Šįkart jau mačiau antrą žvilgsnių jų vidinį mechanizmą, kuris vis dėlto liko gyvas ir ištraukė juoką.

Minės Šaulių sąjungos ir VI. Putvio sukaktis

Penkiasdešimties metų nuo Lietuvos šaulių sąjungos įkūrimo ir 40 metų nuo jos įkūrėjo Vlodo Putvinskio-Putvio mirties, St. Butkaus šaulių kuopa rengiasi paminėti lietuviškų radijo transliacijų metų. Gegužės 10 d., 3-4 val. po pietų, iš WJLB radijo stoties (1400), Lithuania Melodies programos metu kalbės Vladas Mingėla. O gegužės 11 d. tarp 8 ir 9 val. ryte, iš WQRS-FM stoties, banga 105.1, Lietuvių Balso programoje kalbės Eduardas Milkauskas.

Kur šikaliai yra daugiau ar mažiau susidarę paprasto pokalbio proga, kaip kad "Teatro festivalis", "Archaeologi", "Piliulės" ir kt., ten atsiranda natūralus kontaktas su publika ir dalykai praeina labai sklandžiai. Tačiau kur jaučiasi 'dramaturgo' ranka, kaip kad "Užsienio politika" ar "Muzos ir poetas", ten darosi nuobodoka ir lauki pirmo tipo pasireiškimo. Muzikiniai numeriai kaip kad "Mano šviesioji draugė" ar "Šekspyras" yra patys maloniausi ir jie turėtų būti Antrojo Kaimo širdimi, tačiau jų yra nedaug. Šiek tiek trūksta greitesnio tempo visame pasirodyme, nors Detrote scenos sąlygos buvo tiek blogos, jog nenolens volens viskas dar daugiau sustojo.

Našlė dalyvaus A. Škėmos akademijoje

Antano Škėmos akademijai besisruošiant patirta, kad velionio našlė, ponija Janina Škėmienė dalyvaus rengiamose iškilnėse Lietuvių namuose.

Kaip čia jau keletą kartų rašėme, Antano Škėmos akademija ir spektaklis įvyks šeštadienį, gegužės 10 d. Iš pereitą savaitę paskelbtos programos matėme, kad į A. Škėmos kūrinių ištraukų skaitymą bei į dramos veikėlių ištraukų vaidinimą, yra įtraukti patys geriausi Detrote lietuvių aktoriai.

Aukuras atveš V. Krėvės "Mindaugo mirtį"

Gegužės 17 d. Lietuvių namuose bus suvaidinta Vinco Krėvės drama "Mindaugo mirtis". Veikalą čia atveža Hamiltono Lietuvių teatras Aukuras, vadovaujamas ir režisuojamas Elenos Dauguvietytės-Kudabienės.

Apie šią retą viešnagę dar kar-

ta, kiek plačiau, prasitarsiu už poros savaitę.

Upytės Klubas

Balandžio 12 d. Upytės klubas Vengeliausko salėje surengė labai šaunų pabūvį su šokiais ir įvairiais kitais pavergimais. Nors tai buvo Atvelykio išvakarės, tačiau tiek klubo narių, tiek svečių susiukio nepaprastai daug.

Nuotaika buvo labai gera. Tad susirinkusieji linksminosi ir šoko, nes buvo parūpinta ir Baliūno muzika.

Rengimo komisiją sudarė Bernice Žemgulienė, Mary Radzikenienė ir Joe Padukaitis. Nuo komisijos tinkamo pasidarymo dainų priklausė ir vakaro pasisekimas.

Tereikia antrakaimiečiams palinkėti ištermės toliau tęsti darbą. Tobulumui ribos nėra. O šiandien jau daug kas padaryta. Antras Kaimas, antrakaimiečiai ir antrakaimiška yra jau tapę kasdieniškos kalbos žodžiais. O lietuviški kaimai Amerikoje ištroškusi laukia to Antrojo Kaimo, kuris jiems patiems tiek daug pasako apie juos pačius.

Saulius Šimoliūnas

Aišku, kad nemažai prisidėjo ir kiti nariai. Bilietus tvarkė J. Baliūnas ir J. Kaspulis. Užkandžiais rūpinosi Jankavičienė ir Briedis, o barą tvarkė A. Trakan, B. Vilkas ir J. Pocius. Kasininkės pareigas ėmė M. Neberiezenė, o rūbneje darbojosi J. Blažauskas.

Tiek komisijos nariai, tiek kiti darbininkai dėjo visas pastangas, kad atsilankiusieji būtų patenkinti ir galėtų linksmintis.

Kai publika įsismagino, tai pasigirdo dainos. Vienas kitas pradėjo, o kiti jiems padėjo. Labiausiai pasizymėjo savo tenoru žemaitis, gražiai sudainuodamas liaudies dainelę.

Buvo pravesta ir programėlė. Kalbėjo Upytės klubo pirmininkas J. Kiaunė, vicepirmininkas J. Sulca, Ona Condux, Našlių - našliukų pirmininkė Neberiezenė ir kiti. Visi jie su malonumu pabrėžė tą faktą, kad tiek daug atsilankė publikos ir linkėjo klubui geriausio pasisekimo darbuotis ir ateityje.

Žemgulienė pravedė dovanų padalinimą. Laimingiesiems teko tikrai gražios dova-

nos, kuriomis jie džiaugėsi. Bilietėlių išplatintu daugiausiai pasizymėjo Žemgulis, klubo finansų sekretorius.

Programos vedėjas (iš mandrumo ar kitokiais sumetimais) panaudojo žargoną, pristatydamas Bernice Žemgulienę.

Pastaroji griežtai užprotestavo, pareikšdama, jog ji esanti lietuvaite ir tuo didžiuojasi. Ji esanti dėkinga mamytei ir tėveliui, kurie ją išmokė gražiai lietuviškai kalbėti, nevariojant angliškų žodžių priemaišos. Jos sūnus ir dukra taip pat išauklėti lietuviškoje dvasioje.

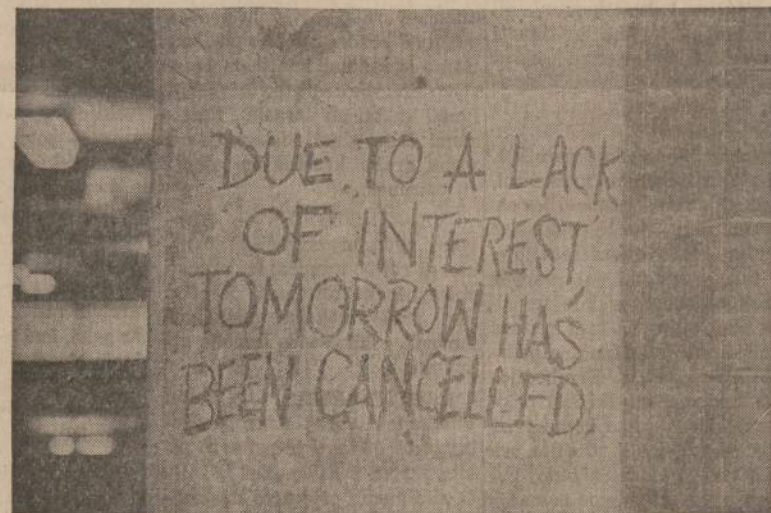
Upytiečiai ir svečiai lyg Atvelykį atšventė, margučius daužydami ir kitokiais būdais besilinksmindami iki vėlamos.

Klubieltis

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

Missouri valstijoje yra gilios Stanton olos. Praeitame šimtmetyje jose slapstėsi garsūs banditai. Paveiksle matome valstybės pareigūnus, ruošiančius apsaugas, kad lankytojai nenukristų.

Sounds ridiculous, doesn't it?

But what if everybody in this country were to throw their hands up in despair and say they don't give a hoot.

Indeed, there would be no tomorrow.

But fortunately, Americans have a way of solving their problems.

And that's just what's going to happen in these troubled times. Simply because it's always been an American tradition.

Now, how can you, as one little ole citizen in this big, wide country of ours, be of any help?

Well, take a minute and think about a U.S. Savings Bond.

That's right, a U.S. Savings Bond.

No, it isn't an immediate remedy for all our ills. But it helps.

If everybody were to buy just one \$25.00 Savings Bond (cost \$18.75), your country would be stronger economically to wipe out some of those scars we've been sporting.

Of course, everybody would be helping themselves, too. If you were to sign up on a Bond purchase plan where you work or bank, you'd have quite a nice nest egg for yourself one of these days.

You'd have a lot more dollars in the kitty for things like college educations, that new home, or a secure retirement.

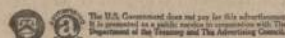
So think about a U.S. Savings Bond today. And then go out and buy one.

Tomorrow.

If they're lost, stolen, or destroyed, we replace 'em.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago 8, Illinois

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

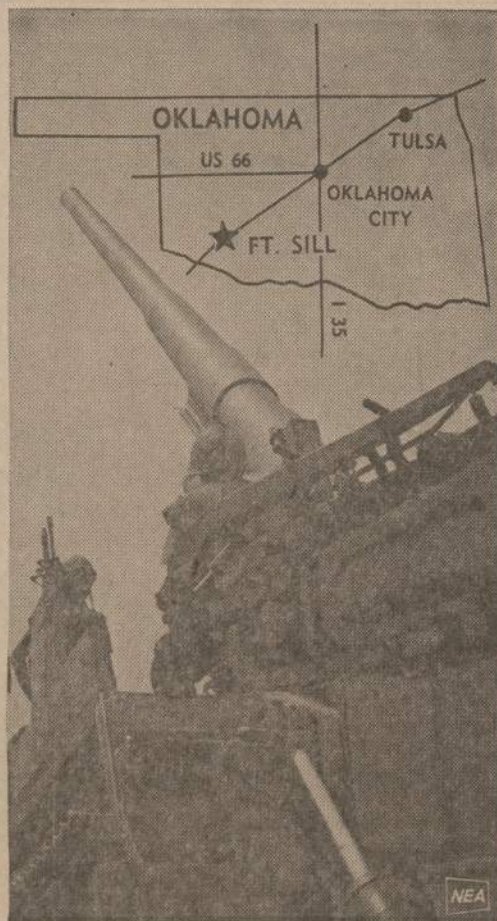
TIEMS, KAS NORI ŠVENTEMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SIULOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl. \$5.00
2. Juozas Liūdžiūnas, RAŠTAI, 246 psl. \$3.00
3. M. Zolčenka, SATYRIMŲ NOVELĖS, 199 psl. \$2.00
4. Liudas Mikšys, IŠ ISTORIJOS OKANŲ ATEINA LIETUVA, 699 psl. \$12.00
5. Juozas Kapačinskis, ŠIAUBINGOS DIENOS, 376 psl. \$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl. \$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl. \$2.00
8. Marius Katiliškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 358 psl. \$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl. \$2.00
10. VI. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, [o gyvenimas ir darbai], \$6.00
11. Adomas P. Jasas, BŪK PALAIMINTASI, \$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštais viršeliais \$2.00, kietais \$4.00
13. Juozas Švaistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl. \$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILERASČIAI, 239 psl. \$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ZALČIŲ KARALIENĖ, \$5.00
16. C. R. Jurgele, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION, \$10.00
17. Petronėlė Orintaitė, KA LAUMES LEME, 236 psl. \$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl. \$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai \$4.00
20. Pranas Alšėnas, MARTYNAS JANKUS, biografija, 294 psl. \$4.00
21. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, lyrika, 152 psl. \$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl. \$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienų" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Paveiksle matome pačią didžiausią JAV kanuolę. Tai yra 175 metrų kanuolė, dabar laikoma Ft. Sill artilerijos mokykloje.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
in Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$16 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.

10 cents per copy, 10 a. Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestuose
metams \$18.00
pusiui metų \$10.00
trims mėnesiams \$5.50
vienam mėnesiui \$2.00

Kitose JAV vietose:
metams \$18.00
pusiui metų \$10.00
trims mėnesiams \$5.50
vienam mėnesiui \$2.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Republikonai nori patraukti katalikus

Apdairūs politikai planuoja iš anksto. 1972 metų rinkimai dar toli, bet jeigu iš anksto nepasiruoš, tai prezidentūra vėl gali išsprukti iš jų rankų. Jie žino, kaip lietuviai medžiotojai žinojo, kad ne laikas skalikus lakinti, kai jau reikia medžioklėn joti.

Plačiai skaitomas ir keliuose laikraščiuose savo straipsnius spausdinantis laikraštlininkas Charles Bartlett rašo: "Nixonui reikalingas raktas į katalikų širdis. Per 1972 metų rinkimus prezidento Nixono oponentas gali būti katalikas, o praeitį 1968 m. rinkimų duomenys rodo, kad po negrų — katalikai buvo sekančioji balsuotojų grupė, balsavusi už demokratų".

Spaudoje kartas nuo karto pasirodo žinių, kad parapijinės ir aukštesnės katalikų mokyklos yra sunkioje finansinėje padėtyje. Vietomis mokytojų mokamos labai mažos algos, jie neišlaiko ir bėga geresnio atlyginimo ieškoti. Kitur mokinių skaičius sumažėja, kai vaikų tėvai apkraunami dideliais mokesčiais.

Visi žinome, kad katalikų bažnyčia yra pati turtingiausia organizacija Amerikoje. Nėra kitos tokios turtingos tikiškos organizacijos, kaip katalikiškoji. Turtingi yra ne tik katalikai vyskupai, bet gana gražiai gyvena jų prelatai ir klebonai. Kiek sunkiau yra naujai atvažiuojantiems lietuviams kunigams dypukams. Katalikų hierarchijoje įsigalėję airiai lietuvius skriaudė, geresnių parapijų jiems nedavė. Bet šandien jau ir lietuviai yra gana gerai Amerikoje įsitaisę. Žinoma, ne visi. Jie jau turi taupymo sąskaitose šiek tiek pinigų, o kai kurie važinėja gana gerais automobiliais. Rimtam reikalui kilus, Amerikos katalikų bažnyčios vadovybė visuomet galėtų sudaryti reikalingas sumas pinigų savo mokykloms, bet jie jau kelintas metas bando savo mokykloms gauti pinigų iš valstybės išdo. Katalikai atstovai kongrese ir valstijų seimuose spaudžiami, kad pravesių įstatymus ir paskirtų paramą parapijinėms mokykloms ir katalikų kolegijoms.

Rinkiminės kampanijos metu prezidentas Nixonas federalinės valdžios pinigų katalikams neprizadėjo, bet jis prasitarė, kad šį klausimą būtų galima patenkinti per valstijas. Valstijos kreiptųsi į federalinę valdžią mokykloms paramos, o tą paramą galėtų gauti ir katalikų mo-

ALGIRDAS BUDRECKAS

Švietimo ir šeimos metai

Išėjimoje tautinė šeima yra viena iš svarbiausių pagrindų išsilaukymui lietuviybėje. Tik tautiškai nusiteikusi šeima gali būti laidas lietuviybei. Šeima turi būti pagrindinis ramsis lietuviškumo mūsų priaugančiai kartai. Vėliau mokyklos tą lietuviybės akiratį gali

praplėsti, bet jau prieš tai pagrindai turi būti jaunimui duoti namuose jų tėvų. Lietuviškoje mokykloje vaikai supažindinami ir mokomi apie Lietuvą, jos istoriją, lietuviškus papročius ir t. t. Jie turi progos išmokyti lietuviškai skaityti ir rašyti. Traumpai sakant,

kyklos. Naujai išrinktas Illinojaus gubernatorių Richard Ogilvie, paruošęs nepaprastai didelį 4.4 milijonų dolerių biudžetą, buvo numatęs 35 milijonų dolerių Illinojaus privačioms ir parapijinėms mokykloms ir 14 milijonų dolerių privačioms kolegijoms.

Kaip prezidentas Nixonas, taip gubernatorių Ogilvie žino, kad JAV konstitucija neleidžia vyriausybei naudoti valstybės pinigų privatiems tikslams ar privačioms institucijoms. Valstybės mokesčius moka visi krašto gyventojai, jų negalima naudoti vienai gyventojų grupei. Šis klausimas jau anksčiau kelias atvejais buvo keliamas, bet kongresas ir vyriausybė, vykdydama konstitucijos nuostatus, negalėjo valstybės pinigų skirti privatiems reikalams.

Labai didelis spaudimas buvo daromas ir į prezidento John F. Kennedy administraciją. Amerikos katalikai už jį balsavo, o vėliau katalikų mokyklų reikalus tvarkantieji pareigūnai norėjo, kad jų prezidentas įmūšytų žingsnių paramai gauti katalikų mokykloms. Prezidentas Kennedy, žinodamas krašto konstituciją, griežčiausiai atsisakė remti tokius įstatymų projektus. Prezidentas Kennedy net rinkiminės kampanijos metu tokių pažadų nepadarė. Jis neprizadėjo siūlyti įstatymo, kuris tiesioginiu būdu duotų pinigų parapijinėms katalikų mokykloms. Jis neprizadėjo šio klausimo spręsti aplinkiniams, suktais keliais. Jis rengėsi būti visų krašto gyventojų prezidentu ir nesirengė daryti lengvatų vienai grupei.

Kiekvienam turi būti aišku, kad suteiktas paramą arba padarius nuolaidą vienai tikišbinei organizacijai, nėra jokio teisinio pagrindo neduoti tos paramos kitai grupei. Jeigu šiandien bus suteikta valstybinė parama parapijinėms katalikų mokykloms, tai rytoj reikės tokią paramą duoti protestantų, žydų, mahometonų, amisių ir Saulės garbintojų mokykloms. Kova dėl tų mokyklų sukels bereikalingas aistras, pyktį ir nerimą. Jeigu vieniems bus duota stambesnė suma, o kitiems mažesnė, tai ir vėl bus nepasitenkinimas.

Katalikas prezidentas Kennedy, žinodamas krašto įstatymus ir žmonių nuotaikas, atsisakė siekti paramos katalikų mokykloms. Protestantas prezidentas Nixonas, norėdamas patraukti katalikus savo pusėn, patarė katalikams siekti paramos per valstijas. Aukščiausias teismas tokį įstatymą turės pripažinti nekonstituciniu. Parama bus sustabdyta net ir tuo atveju, jeigu Illinojaus seimas nutartų tokią paramą duoti.

Republikonų partijos vadovybė šiais savo veiksmais tikisi patraukti katalikų balsuotojus, bet nuosaikesnieji katalikai, žinodami įstatymus ir galimas aistras, šio klausimo nenorėtų judinti.

Privačios mokyklos galėtų gauti valstybės paramą tik tai pakeitus krašto konstitucija. Tuo tarpu krašto gyventojų dauguma nėra pasiruošusi konstitucijos keisti.

Lietuviškų mokyklų paskirtis yra irgi labai didelė ir svarbi mūsų augančiam atžalynui lietuviybėje susicementuoti ir išsilaukyti.

Taigi lietuviška šeima ir lietuviška mokykla yra labai svarbios mūsų tautiniam išsilaukymui institucijos. Šios abi institucijos viena kitą papildo.

Išėjimoje šios abi institucijos susiduria su ypatingais sunkumais ir įvairiais pavojais. Todėl jos yra reikalingos mūsų visų didelio dėmesio, su-
pratimo ir paramos.

Šie metai paskelbti švietimo ir šeimos metais. Todėl stenkimės šiais metais išskirtinai kreipti dėmesį į lietuvišką šeimą ir lietuviško švietimo reikalus. Visi privalome visokeriopai remti, propaguoti ir sudaryti geriausias ir tinkamiausias sąlygas, kad jaunimas išliktų lietuviškas. Juk tai svarbiausias ir pagrindinis yra ir privalo būti rūpestis, nes jaunimas yra mūsų tęstinumas ir lietuviybės išlikimo laidas. Be lietuviško jaunimo mardės išėjimoje lietuviybė. Tauta be jaunimo — tauta be ateities.

Todėl turime stebėti ir visur, kur tik galima, remti ir padėti mūsų lietuviškam jaunimui. Tik lietuvių atsidavusi ir savo vaikams lietuviškumą skiepijanti šeima gali susilaukti iš priaugančios kartos gerų ir susipratusių lietuvių. Tik iš tokių šeimų galima laukti valingų ir veiklių lietuvių jaunųjų.

Ne kartą girdime nusiskundimų, kad sunku yra mokyti ir įskiepyti lietuviškumą bei tėvynės meilę tiems, kurie nėra tėvynės matę ir yra sveti-

mos aplinkos paveikti. Lietuviškoj spaudoj irgi randame tas užuominas. Tikrai nesuprantama, kam tai rašoma. Ar tam, kad dar labiau paskiepijame priaugančią kartą ir neįjausti tautinės atsakomybės? Laikau tai dideliu absurdu, kad esą sunku vaikams įskiepyti meilę tėvynei, kurios jie nėra matę. Priešingai ir savo krašto nemačius galima jį didžiai pamilti, jei jiems nuo mažens bus skiepijama tėvynės meilė.

Be šeimos ir mokyklos, labai daug galime atsiekti, jei savo atžalyną nuo mažens siūsimė į patriotines organizacijas, kaip skautus, šaulius ir pan. Šios organizacijos mūsų jaunimui būtinos, nes per jas mes galime išauginti lietuviškumą susipratėlius.

Žydai per du tūkstančius metų buvo netekę savo krašto — Palestinos. Tėvai savo vaikams nuo mažens skiepijo prarastos tėvynės meilę. Kokiam krašte jie gyvena, kiekvienas iš jų niekad nepamiršo savo bočių tėvynės. Kiekvienas jų sirgo savo krašto ilgesiu — nostalgija. Tūkstančius metų negyvendami savam krašte, ne tik jo nepamiršo, bet priešingai, dar labiau jį pamilo, o kokį pateisinimą turi mūsų žmonės tik po 20 metų išėjimo teisinti savo vaikų nutautėjimą?

Po daugel metų žydai savo tėvynės nepamiršo ir tą savo išsivajotą Palestiną net atkūrė. Tai didelio ryžto ir pasiaukojimo vaisiai. Tokiais pasiryžimais būdami, ir mes atsieksime savo tikslą.

Tebūna mums lietuviams tai

ROBERT BYAN KOMPONUOJA

Robertas Byan, muziko Johno Byansko sūnus, kuris jau seniau yra baigęs muzikos konservatoriją, jau kuris laikas sėkmingai renkiasi savo muzikine kūryba.

Robertas yra spėjęs sukurti ne vienas kompozicija. Kai kuri yra sukomponavęs ir pagal lietuvių liaudies motyvus. Prieš kurį laiką jis parašė fagotui ir dviem klarnetams "Spanish suite", kuri laimėjo pirmą premiją mažos grupės konkurencijoje Miami universitete.

Kita R. Byan kompozicija "Ozymandias" yra sukurta chorui pagal žinomojo anglų poeto Percy Bysshe Shelley to paties vardo sonetą. Ta jo kompozicija bus atlikta Miami Springs High School 90 asmenų koncertinio choro, pritariant pilnam orkestrui, š. m. balandžio 26 d., 8 v. v., Miami Springs, Fla. O. J.

TIKRA KLAIDA

— Kas tamstai, šiandien atrodo toks be ūpo? — klausia pirkeja mėsininko krautuvėje. — Turėjote kokį nemalonumą?

— Bečinu, kad turėjau! atsa-
kė mėsininkas. — Ką tik čia buvo valdiškas sverių kontrolierius ir rado, kad mano svarstyklės neteisingos...

— Tai tamsta mums pardavinėjai per mažą vogą?

— Priešingai, aš pardavinėjau per didelę. raudojo mėsininkas.

pavyzdžiu ir kelrodžiu, kaip reikia nepamiršti savos tautybės ir savo tėvų krašto — Lietuvos.

Kino artistė Laura Sheehan Katmandu mieste susituokia su vokiečių kino artistu Knut Rainer. Sutuoktuvės buvo atliktos ir užregistruotos budistų vienuolyne.

JONAS LIUGUSTAITIS

LIETUVOS — LENKIJOS UNIJA

JOS PASEKMĖS IR ATRŪGOS

Practis — metmenys ir išpėjimas ateičiai

26

Pone Generalini sekretoriau, šios dienos raštu pranešiau Jūsų Ekscelencijai rezervus dėl Tautų Sąjungos turto pervedimo.

Ryšium su tuo raštu turiu garbės drauge pateikti Jūsų Ekscelencijai kokiam bebūtų reikalui fotokopijas ir vertimus prancūzų kalba dviejų 1940 m. birželio 15 d. dekretų, kuriais Respublikos Prezidentas p. A. Smetona paskyrė mane Ministeriu pirmininku ir man pavedė jį pavaduoti. Prezidentui Smetonai mirus 1944 m. sausio 9 d. Jungtinėse Amerikos Valstybėse, aš esu pagal Konstitucijos nuostatus galintis tapęs jo pavaduotoju. Prašau priimti pone Gen. Sekretoriau, mano aukštos pagarbos užtikrinimą.

S. Lozoraitis

Ministeris Pirminikas
Lietuvos Respublikos Prezidento pavaduotojas

Jo Ekscelencijai
Ponui Tautų Sąjungos
Generaliniam Sekretoriui, p. j.
Ženeva.

Kaip ir į anuos, taip ir į šitą S. Lozoraitis negavo jokio atsakymo — patvirtinimo ir jojo prisistatymas buvo tik jo kompromitacija ir lietuvių nevieningumo pasirodymas, nes pirmiau jau Vlikas buvo pasireiškęs, kaip Lietuvos vyr. atstovas tremtyje.

Garvės iš St. Bačkio pranešimų apie tuos aktus, Vlikas apsvarstęs priėjo išvados, "kad Kybartų aktai, kuriais Lozoraitis remia savo įgaliojimus, yra be tei-

sinės galios", o dėl Lozoraičio prisistatymo Trumanui ir kitiems tikslingumo. "Vlikas tebemano kaip manęs, kad Lozoraičio kalbamasis žygis kelia pavojus politiniuose centruose sudaryti išpūdžio, kad esama politinės vadovybės dualizmo ir gal net nesutarimo, kas, suprantama, negali stiprinti mūsų pozicijų ir padėti Lietuvos bylai (Vliko pirmininko pranešimas Berno konferencijai, 1946 m. liepos 21 — 26 d.)

Po pasiskelbimo ministeriu pirmininku ir prezidento pavaduotoju ir negavęs pripažinimo St. Lozorai, kurį laiką dar rėmėsi tais Kybartų aktais vidaus lietuviškųjų veiksmų veikloje, ypatingai santikaudamas su Vliku. Pvzd., kai Vlikas 1946 m. VI. 6 d. buvo nutaręs sudaryti egziline vyriausybę, tai Lozoraitis rašė Vliko pirmininkui, kad "vyriausybė sudaroma einant konstitucija ir Kybartų aktais iš trijų rūšių žmonių, būtent: iš a. Vliko, b. 1941 m. laikinosios vyriausybės sluoksnių ir c. Respublikos prezidento pavaduotojo (reiškia, jo, Lozoraičio) parinktų žmonių. Vyriausybės narių skaičius galėtų būti minimalus 3 — 5 žmonės. Dėl aiškumo noriu pažymėti — rašė toliau Lozoraitis, — kad respublikos prezidento pavaduotojas ir ministeris pirmininkas (tai reiškia Lozoraitis) legali skirti ministerio pirmininko pavaduotojų ir ministerius, bet ne kitą ministerį pirmininką..." (nes jis pats jau paskirtas ministeriu pirmininku Kybartų aktais JA) (Vliko pirmininko pranešimas pirmajam Vliko atstovų ir diplomatų konferencijai Berne 1946. VII. 21 — 26 d. išspausdinta 1946 m. Tėvynės Sarge. Ir toliau. 1946. XII. 11 d. raštu Lozoraitis praneša Vlikui, kad jis nesutinka su Vliko vykdomosios tarybos nuostata 16 punktu dėl pasiuntinių skyrimo ir priėmimo ir sako: "Šis mano (Lozoraičio) nusistatymas teišplaukia iš Kybartų aktų teisinės galios įvertinimo" (Vliko pirmininko pranešimas II Vliko atstovų ir diplomatų konferencijai Paryžiuje 1947 m., išspausdinta Tėvynės Sarge).

Dar 1949 m. vasario 14 d. laikraštįje "Mintis"

(vyr. red. — leidejas J. Vasaitis, red. St. Kalvaitis Memingene, Vakarų Vokietijoje) išspausdintas ilgas pasikalbėjimas, užėmęs daugiau vieno puslapio, viduryje su St. Lozoraičio fotografija — "Opieji Lietuvos vadavimo akcijos klausimai" — Respublikos prezidento pareigas emančio ministro Stasio Lozoraičio, Lietuvos diplomatijos šefo, atsakymas į "Minties" atstovo pareiškimus? Lozoraitis dar patvirtina Kybartų aktų reikšmę ir į paklausimus atsako šitaip: Paklausimas "Ar šie Kybartų aktai turi pilną juridinį pagrindą ir kokia konstitucija jie remiasi?" Lozoraitis atsako: "Aktai yra teisėti ir turi galios. Jie yra pagrįsti konstitucijos straipsniais 97 ir 71, būtent, 1938 m. konstitucijos, kuri ir tebėra galioje ir kurios pagrindū Lietuva, per kompetentingus tam dalykių valstybės organus, palaikė diplomatinis santykius su užsieniu, priimdama svečius diplomatinis atstovus, akredituodama savuosius, pasirašydama bei ratifikuodama tarptautines sutartis. Beje, tai yra ta pati konstitucija, kurią ir Vlikas savo 1944 m. vasario mėn. 16 dienos deklaracijoje pripažino esant galioje" (ibid.).

Klausimas: "Kiek turi pagrindo tam tikros tremtinių spaudos teigimai, kad Kybartų aktai yra niekingi vien dėl to, kad jie remiasi 1938 m. konstitucija?" Atsakymas: "Tokie teigimai neturi pagrindo, be to, jie tiek teisiskai, tiek politiškai yra žalingi Lietuvos bylai. Remiantis tokių teigimų logika būtų taip pat niekingi aktai, kuriais 1939 metais buvo paskirti K. Bizauskas, krikščionis demokratas, — ministerio pirmininko pavaduotoju, L. Bistras, krikšč. demokratas, — švietimo ministeriu, prof. J. Krikščiūnas, valstietis liaudininkas, — žemės ūkio ministeriu. O juk tie žmonės paskyrimus priėmė ir savo pareigas ėjo. Tokia pat logika tektų pasakyti, kad esą, tie mūsų įgalioti ministeriai, kurie buvo paskirti prezidento aktais, paremtais 1938 m. konstitucija, ir kurie šiandien tebėra atilinkamų svečių vyriausybę pripažįstami, nėra teisėti Lietuvos atstovai. Ar šitokių išvadų siekia tu

teigimų autoriai? Lygiu būdu yra nepagrįsti gandai, kad Kybartų aktai, esą buvę sudaryti vadinamajai tautininkų santvarkai testai. Pirmiausia, aš nemanau, kad Lietuvai atgavus laisvę, krašte tauta lauktų ligi kas nors jai tokią santvarką iš užsienio parveš. Tauta pati nuspręs, kokios rūšies demokratine santvarka turės būti nustatyta Lietuvoje. Antra, jei prezidentas Smetona būtų norėjęs imtis priemonių tautininkų santvarkai palaikyti, tai kalbamam aktus jis būtų suteikęs kuriam tautininkui, o ne man, niekados tautininku nebuvusiam. Sudarindamas aktus prezidentas ir galvotė negalvojo apie vienokią ar kitokią santvarką, kaip negalvojo apie tai ir negalėjo galvoti tie žmonės, kuriems patariant jis aktus sudarė. Tai įrodo tų aktų atsiradimo istorija" (ibid.).

Paklaustas: "Ar Kybartų aktai buvo pranešti Vakarų Valstybių vyriausybėms?" Lozoraitis atsako, kad "tam tikros vyriausybės yra painformuotos apie Kybartų aktus."

Klausimas: "Ar tiesa, kaip Žiluriai straipsnyje "Fasadas ir užpakalis" teigė, kad Tamsta gautų pagal Kybartų aktus funkcijų nevykde ir nereprezentavai pasauliui". Atsakymas: "Šis teigimas yra klaidingas."

Klausimas: "Ar pagal Kybartų aktus buvo vykdyta kokia nors diplomatine akcija mūsų suverenumui apginti?" Atsakymas: "Taip, tik dėl tokios akcijos esu turėjęs kiek sunkumų iš tam tikrų mūsų politinių sluoksnių, kurių tarpe buvo ir "Žilurių fasadas, nesutampa su tuo, ką darė to laikraščio užpakalis" (ibid.)

Tad, labai gražiai paklausta ir dar gražiau atsakytą — Paklausta, kad kai kurios spaudos teigimu jie niekingi, kad remiasi 1938 m. konstitucija — o jie niekingi ne dėl to, kad remiasi 1938 m. konstitucija, bet dėl to, kad sudaryti praėjusia užpakaline data ir tinkamai paaiškinta, tik užmiršta vienas pagrindinis dalykas, kad Smetona 1940 m. birželio 15 d. Kybartuose nesudarė tokių aktų, kad jie sudaryti praėjusia data, todėl niekingi. (Bus daugiau)

DR. ANNA BALIŪNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Valandos kasdien nuo 10 iki 12 val.
ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Prima liginis pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti HU 8-3222

Telef.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9,
antr., penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šeštad. tikrai susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.

DR. M. BUDRYS

ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais
2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p. p.
Liginiai priimami pagal susitarimą.

DR. ANTONI RUDOKA

Kabineta perėmė optometristas

DR. EDMUND E. CIARA

2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.,
1-4, 7-9, antr., penkt., 10-4, ir
šeštad. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIŪNAS

CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmad., ketvirtad. 5-8 val. vak.,
antr., penktad. 1-4 popiet.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS

Lietuviškai kalba

Dr. FRANK PLECKAS, OPT.

3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Valandos pagal susitarimą.
Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antr., nuo 2-5 po pietų,
ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296

Valandos 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirmad., antr., trečiad.,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Prima liginis pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepiu, tai telef. GI 8-6195

4 MILLIJONAI VERGŲ BRAZILIJŲ

Miestų lūšnynai perpildyti šiauriečių "nordestinų"

NC žiniomis iš Rio de Janei-
ro, Brazilijos pietinėje srityje
ir pačioje sostinėje Brasilia už
-25 galima nusipirkti farmai
darbininkų su visomis teisėmis.
Šitokia moderni vergijos forma
čia pradėta praktikuoti nuo 1956
metų, kai prezidentas Kubit-
check pradėjo naujosios sostinės
statybą. Štai kaip ta vergų pre-
kyba ten praktikuojama.

Agentai kasdien pasiūlo pie-
tiečiams farmeriams po 60 jau-
nų vyrų, nuo 20 iki 30 metų am-
žiaus farmų darbininkais. Tie
darbininkai verbuojami iš var-
gingųjų gyventojų, kurių Brazi-
lijos šiaurės srityse gyvena apie
25 milijonai žmonių. Kai farmer-
is už savo darbininką sumoka
\$25, darbininkas pereina į jo
rankas ir pradeda visiškai nau-
ją gyvenimą. Keturius metus jis
turi dirbti šeiminiui be jokio
atlyginimo, kadangi privalo ati-
dirbti už savo transporto išlai-
das, už išlaikymą ir maitinimą
per 10 dienų jį gabenant iš šiau-
rės į pietus ir paskui už maiti-
nimą ir išlaikymą pačioje far-
moje.

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampas Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai Protezai, Med. Ban-
džai, Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDES TECHNICAL LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

MOVING

Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai — pilna aprauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS

NAUJA SIUNTA:
ZEMA KAINA
PUIKIEMS
FONOGRAFAMS
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lietuvi, eik pas lietuvį!

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakarų laikas: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlOCK 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Advertising contributed to the public good

Zip Code _____
City _____
Address _____
Name _____
 Please send me an application.
 Please send me information.
Washington, D. C. 20025
The Peace Corps
needs him.
That's why
Old MacDonald
had a farm.

Kaip agentai juos apgauna

Vergų medžiotojai jiems šiau-
rėje visai kitaip kalba. Jie sako:
"Pietuose viskas yra geriau.
Tamsta per dieną uždirbsi pus-
antro dolerio ir turėsi vietą kur
miegoti ir gausi valgyti. Netru-
kus galėsi parsitraukti savo pa-
čią ir vaikus".

Darbininkui atvažiavus į pie-
tus ir ūkininkui už jį agentui
sumokėjus dvidešimt penkis do-
lerius, dabar pats ūkininkas kal-
ba. Jis sako:
"Pirmiausia turi atidirbti už
kelionę čia atvažiuojant. Tu ne-
turi teisės iš farmos pasišalin-
ti. Jokiu būdu nei moterų. Tu-
rėsi dirbti nuo saulėtekio iki sau-
lėlydžio. Kai tavo skola bus iš-
mokėta, tau bus pranešta".

"Nordestinų" pilni lūšnynai
Neoficialiai apskaičiuojama,
kad apie 4 milijonai brazilų iš
šiaurinių sričių, vadinamų "nor-
destinos", per paskutinį dešimt-
metį tuo būdu buvo parduoti į
vergiją. Brazilijos šiaurė yra
daug labiau nuskurdusi negu su-
pramoninti pietai ir suvargę
žmonės patiki visokiomis vylio-
nėms. Brazilijos miestų lūšnynai
yra perpildyti vadinamu
"nordestinos" (šiauriečių).

Šiaurėje likę moterys, maty-
damos, kad vyrai jų netraukia
pas save ir patys negali sugrįžti,
parduoda ką beturėdamos, daž-
niausiai pačios save, irgi traukia
į pietus, kur randa vienintelį už-
siėmimą — prostituciją. Kokia
iseitis?
Gojas valstijoje žemvaldžiai
pareiškė: "Jei valdžia bandytų
sustabdyti "vergų" importą iš
šiaurės į pietus, tai kaina už ry-
žių maišą būtų keturis kartus
brangesnė".

Arkiyvskapas Camara bandė
paveikti valdžią ir žemvaldžius,
kad darytų reformas, bet reak-
cionierių grupių buvo apšauktas
"traudonuoju", kurs per žemės
reformą tiesias kelią komuniz-
mui.

PRAMOGOS CHICAGOJ

Įvairi gegužės mėnesio
programa

Chicagos Parkų Distrikas
skelbia gegužės mėnesiui visą
eilę nemokamų kultūrinių pro-
gramų vaikams ir suaugu-
siems.
Gegužės 4 d. (sekmadienį)
Mokslų ir Pramonės muzieju-
je nuo 11 iki 6 val. įvyks vaikų
nuo 4 iki 18 metų amžiaus mu-
zikos festivalis.
Gegužės 9 d. (penktadienį)
Fieldo Gamtos Istorijos mu-
ziejuje bus tradicinė pavasari-
nių skrybielių paroda.
Nuo gegužės 15 d. Michiga-
no ežere prasideda laivininkis-
tystės, tai yra privačių laive-
lių sezonas.
Gegužės 26 d. miesto meras
Daley oficialiai atidaro Buc-
kinghamo fontaną Grant parke.
Fontanai smarkiai paleidžia-
mi kasdien 11 — 3val. prieš-
piet ir 5 — 9:30 val. vakaro.
Tarp 9 ir 9:30 val. vakarais
fontanai apšvičiami vaivo-
ryškės spalvomis.
Gegužės 25 d. Mokslų ir Pra-
monės muziejuje Chicagos Ka-
merinis orkestras rengia pro-
menados koncertą. Pradžią
3:30 val. popiet.
Adlerio Planetariumas ati-
darytas kasdien nuo 9:30 val.
ryto iki 5 val. popiet, o antra-
dieniais iki 9:30 val. vakaro.
Lincoln ir Garfield parkų
gėlynai (konservatorijos) ati-
darytos kasdien nuo 9 val. ry-
to iki 5 val. popiet. Lankymas
nemokamas. Gegužės 11 d.
abiejose konservatorijose vyk-
sta Motinos dienos gėlių paro-
da.
Lincoln parko 35 akrų zoolo-
gijos sodas su ten "gyvenan-
čiais" 2,600 žvėrimis, gyvuliais
ir paukščiais suaugusiems ir
vaikams teikia daug įvairumo.
Apie gegužės vidurį pilnai

suklesti didžiausias visoje
Amerikoje alyvų ir kitokių
krūmelių sodas, kurį kasmet
žydėjimo sezono metu aplan-
ko milijonai žmonių.

**ASMENS ŽODŽIO LAISVĖ
NĖRA LIEŽUVIO LAISVĖ**

Teisėju Dunne žodis
nubaudžiant 13 riaušinių

Magistratas Arthur L. Dun-
ne, nuteisdamas tryliką per
Demokratų nacionalinę kon-
venciją Chicagoje riaušėms
vadovavusių asmenų — kon-
vencijos delegatų ir riaušių
kampanijos štabo darbuotojų
pasakė:

"Žodžio ir susirinkimų lais-
vė, būdama mūsų demokrati-
nės bendruomenės pagrindas,
tačiau nereikia, kad kiekvie-
nas norintis išreikšti savo nuo-
monę ar įsitikinimą gali taiti
daryti bet kurioje viešoje vie-
toje, bet kuriuo laiku. Konsti-
tucijos garantuotoji laisvė rei-
škia, kad egzistuoja organizuo-
ta bendruomenė, palaikanti
viešą tvarką, be kurios pati
laisvė dingtų anarchijos eks-
cesuose.

"Valdžios autoritetas nėra
tiek bevertis, kad leistų bet
kam, turinčiam nusikundim-
ą, turėti tokią didelę galią
daryti kas jam patinka, kuomet
patinka ir kur patinka. Jei
tai būtų tiesa, tai mūsų papro-
čiai ir mūsų elgsenos įpročiai
— socialiniai, politiniai, ekon-
ominiai, etiniai ir religiniai
— visi būtų sunaikinti ir pasi-
darytų ne daugiau kaip dingusios,
seniai pamirštos gady-
nės liekana.

"Aš esu tvirtai įsitikinęs, kad
mūsų miestai ir tų miestų gy-
ventojai gali būti ir turi būti
jų vyriausybės apginami nuo
triukšmingų, giedančių, šū-
kaujančių piketinkų, kurie
žodžio laisvės priedangoje mė-
to plytgalius, akmenis ir fajer-
verkus, pasiryžę sukelti bai-
mę ir isteriką tuose miestuose
gyvenančių vyrų, moterų ir
vaikų tarpe. Tokiose aplin-
kybėse valdžios įstaigos turi
teisę ir pareigą imtis veiksmų,
pasiremiant municipalinių įs-
taigų (autoritetų) savo pilie-
čių gerovės apsaugai išleistais
potvarkiais".

"Šiuo atveju kaltinamieji
jų potvarkių sąmoningai nepa-
klaušė ir siekė vėčiau būti
areštuoti negu paklusti visuo-
menės legaliai įsteigtam teisė-
tam autoritetui.

**"BALTOJI JĖGA"
NIEKU NEGERESNĖ**

Viena čekagietė laiške spau-
dai iš Palm Springs, Calif., ten
buvusi liudininkė kutvėly ir
valkatų (hipių ir hoby) invazi-
jos, rašo: "... aš stebėjau-
si kodėl nebuvo pašaukta na-
cionalinė gvardija prieš 15,000
šitų nenuoramų baltųjų. Jų el-
gesys toli pralenkė bet ką, kas
įvyko Chicagos vakarinėje da-
lyje.

Cituoju Miss Browning,
"šitie naujieji sutvėrimai ap-
teršė fontanus, begėdiškai san-
gulavo, gatvių kampuose par-
davinėjo LSD ir marijuaną.

JOSEPH M. BRUCHAS
Gyv. 1822 So. 48th Ct., Cicero
Mirė 1969 m. balandžio mėn. 14 d., 10:30 val. vak., sulaukęs 82
metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio aps.
Amerikoje išgyveno 62 metus.
Paliko našlė: žmona Elizabeth, dukta Amelia, sūnus Alois, mar-
ti Doris, anūakai: Michael ir Alan, sesuo Elzbieta Tamulionas ir kiti
giminės, draugai ir pažįstami.
Lietuvoje liko 3 seserys su šeimomis.
Kūnas pašarvotas Petkaus ir Sūnais koplyčioje, 1410 So. 50th
Avenue, Cicero.
Penktadienį, balandžio mėn. 18 dieną 10 val. ryto bus lydimas iš
koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Joseph M. Brucho giminės, draugai ir pažįstami nuošir-
džiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį pa-
tarnavimą ir atsiveiklinimą.
Nulūde lieka:
Žmona, dukta, sūnus ir seserys su šeimomis.
Laidotuvių Direktorai Petkus ir Sūnais. Tel. 863-2108.

Please!
Only you can
PREVENT
FOREST
FIRES!

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE"

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandose
gražiausios gėlės ir vainikai, antka-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA
GĖLĖS VISOMIS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYTS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYTS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINŲ VIETA
REpublic 7-9600 REpublic 7-9601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

LACKAWICZ IR SŪNŪS
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMIN
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

Paveiksle matomas mėlynas katinas yra apdraustas \$60,000. Jis vaidina filmuose. Jeigu jis nudvėstų šėsiu metu laikotarpįje arba jei vaidinimo metu kas jam atsitiktų, tai savininkas gautų stambia sumą pinigų. Bet jeigu nelaimė atsitiks po šėsiu metų, tai jis nieko negaus.

Senovės žmonių maistas

Illinois agrikultūros srityje dirbą mokslininkai paskelbė savo rūšies sensaciją apie Indonezijos gyventojus, kurie prieš daug šimtų metų vartojo specialų maistą, kuris buvo vadinamas "tempeh". Jis buvo gaminamas iš fermentuotų sojų pupų. Tas "tempeh" sutirštėdavo ir sukietėdavo. Indoneziečiai jį kepavo ir valgydavo.

To maisto ypatybė buvo ta, kad jis pasižymėdavęs savo

antibakterinėmis savybėmis. Vadinas, sunaikindavęs bakterijas, kurios sukelia įvairias ligas. Pasak tų mokslininkų, jis veikęs tiek jau gerai, kaip ir vėliausių laikų išrasti moderniški vaistai, kurie yra naudojami kovai su bakterijomis.

Nubaudė 13 "protestantų"

Magistratas Arthur L. Dunne pirmininkavęs 5 savaites trukusiam Demokratų konvencijos metu Chicagoje riaušės kėlusiu "protestantų" grupės teismui, praėitą pirmadienį tryliką tos konvencijos delegatų ir eisenų kampanijos vadovų, suimtų rugpjūčio 29 d. 18 gatvės ir Michigan Avenue kampe, nubaudė "už netvarkingą elgesį" nuo \$200 iki \$400 pinigines baudas.

Nubaustųjų advokatai skundėsi, kad Chicago miesto potvarkis apie netvarkingą elgesį esąs netikęs ir dėl to jų klientams esą pažeistos konstitucinės teisės kelti protestą. Jie žadėjo nubaudimą apeliuoti JAV Aukščiausiam Teismui.

Iš Kizo teismo

Šiomis dienomis prasidėjusiame buv. teisėjo Louis W. Kizo teisme vienas Kensingtono policijos nuovados detektivas paliūdijo, kad 1967 m. gegužės 1 d. užstatant užstatus už bažnyčią aplėdusius plėšikus teisėjas Kizas asmeniškai nedalyvavęs. Į policiją atėję du nepažįstami vyrai, kurie pasisakė atnešę už suimtuosius plė-

šikus užstatus po \$1,000 kiekvienam plėšikui. Abudu užstatais buvę pasirašyti teisėjo Kizo. Plėšikai Levi Washington ir Leon Carr buvo paleisti ir pasislėpė.

Pabėgo buvęs lenkų konsulas Chicagoje

New Yorke paprasė politinio pabėgėlio teisių buvęs komunistinės Lenkijos vicekonsulas Chicagoje, vėliau vicekonsulas Detroito, iš profesijos žurnalistas Zbigniew Byrski, 55 metų amžiaus, kurs nuo praėito sausio mėnesio su žmona gyvena JAV -bėse vizitatoriaus teisėmis šešių mėnesių viza. Jis dar 1947 metais įstojo į lenkų užsienių reikalų ministeriją ir buvęs paskirtas vicekonsul Chicagoje, o 1950 m. perkeltas konsulu į Detroitą. Pagaliau paskirtas Lenkijos radijo sistemos ir žinių agentūros atstovu į Tanzaniją Afrikoje, jis nutaręs pasitraukti ir į Lenkiją nebegrįžti, kadangi "suabejojęs komunizmo vertybėmis".

Plaukų infliacija

žiūrint į CTA (Chicago tranzit administracijos) autobusų tiktų kainas ir Chicago kirpyklų savininkų unijos lupikavimą už plaukų nukirpimą, atrodo kad dolerio infliacija yra pasiekusi tikrai žemą lygį. Autobusu ar traukinėliu važiuoti reikalų turi kiekvienas — jaunas ir senas, turingas ir "karštinčius", ir tai važmos kainas pakėlus iki beveik taksi važmos kainų, kaip patį CTA paskelbė, patronų sumažėjo apie 14 nuošimčių. Kiek sumažėjo kirpyklų lankytojų, "barberiai" neskelbia, tik galima spėti kad nuošimtis yra nemažas, kadangi užėjus "kutvelų" fasonui ir kiti žmonės nebe tiek dažnai plaukus besikerpa. Bet ir barberiai beturį savo išėitį. Kaip Tribune editoriale "Barbershop inflation" rašo, lyg grybų po lietaus mieste daugybės pridėjo įvairių įvairiausių "plaukų stilistų", kurių "mešnas" reiškiasi ilgųjų kudlių "modernišku" sudėstymu, už tai paimant dar daugiau negu už plaukų nukirpimą. Kirpyklose dabar už paprastą plaukų nukirpimą lupa \$2.50 ir \$2.75 už vidutinaiški 10 minučių darbą.

TRUMPAI

— Dar kartą primename Zarasiškių klubo nariams, tuo pačiu prašome ir nenarius atsilankyti Zarasiškių klubo rengiamame š. m. balandžio 19 d. 7 val. vakare, parengime — vakarėlyje. Atvykusieji galės skaniai pasivaikinti, lietuviškai pagamintais valgiais. Gros geras ir netingus orkestras. Bus ir kitokių "prašmatnybių". Vieta: Western ir 43 gatvės Hollywood Inn svetainė. Kviečia Zarasiškių Klubu valdyba.

— J. Danis, lituanistas, buv. gimnazijos direktorius Lietuvoje, o šiame krašte ilgus metus dėstęs lietuvių kalbą amerikiečiams, JAV LB švietimo Tarybos paskirtas lituanistinių mokyklų inspektorium JAV vakarinėse valstybėse. — Lietuvių Teisinių D-jos Chicago skyriaus valdyba posėdžiavo Algirdo Budrecko rezidencijoje ir aptarė teis. J. Gudauskio ir V. Mieželio parengimo vakarienių programą. Posėdyje buvo pasitarta aktualiais bei rūpimais draugijos reikalais.

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkių

ANTRA TARNAITE Gyventi vietoje. Lake Forest. Rekomendacijos ir patyrimas reikalingi. Dviem žmonėms. Aukščiausias atlyginimas. Kalbėti kiek angliskai. 234-9111 arba 943-2563 collect.

BILLER - TYPIST Experience helpful but not essential, 5 day week. Many company benefits. Apply in person or call: Mr. LICKO 378-6867 FEDDERS NORGE DIST. INC

CLERICAL — SWITCHBOARD Salary and age open. Typing, record posting, variety of duties. Exp. or will train. Must have pleasant personality and good phone presentation. Hours 9 to 5. 5 day week. Call 243-0800

BILLER - TYPIST Must be fast, accurate and experienced on IBM electric typewriter. Top salary. Many company benefits including hospitalization. Age 30 to 40 years. WE. 9-3393

CLERK - TYPIST For Home office of large South side corporation. Numerical aptitude and good typing is a must. Hours: 8:30 A. M. to 5 P. M. Good salary and fringe benefits. CALL 842-2100 ext. 449

EXPORT Experienced export documentation clerk needed by growing Loop freight forwarder. Gd. typing skills nec. Modern air-conditioned office. Good salary and benefits. Apply: C. S. GREENE & CO. 327 So. La Salle Suite 420

CLERK - TYPIST Loop brokerage office. Must have experience. Typing 60 words per minute. Dictaphone experience helpful, but not necessary. Salary based on qualification. Start immediately. Mr. McCracken. Tel. 263-7520

O'HARA AREA SECRETARY - TYPIST Shorthand necessary. File Clerk Accounting Dept. Call Mr. BASS 686-7770

— A. Rūgytė, prof. St. Dirmontas, kun. dr. A. Juška, V. Liulevičius, P. Lampsaitienė, J. Dainauskas, JAV LB švietimo Tarybai prašant, atrenka Lietuvos istorinius žemėlapius, kad jie būtų šiais švietimo metais mokyklos ir namų reikalui išleisti.

— Maldeikis, V. Čičūnas ir A. Rinkūnas redaguoja mokytojų metraščių, JAV LB švietimo Tarybos leidžiamą. Pirmąjį metraščių numerį tikimasi parengti dar šiais — švietimo ir šeimos metais.

— J. Danis, lituanistas, buv. gimnazijos direktorius Lietuvoje, o šiame krašte ilgus metus dėstęs lietuvių kalbą amerikiečiams, JAV LB švietimo Tarybos paskirtas lituanistinių mokyklų inspektorium JAV vakarinėse valstybėse.

— Lietuvių Teisinių D-jos Chicago skyriaus valdyba posėdžiavo Algirdo Budrecko rezidencijoje ir aptarė teis. J. Gudauskio ir V. Mieželio parengimo vakarienių programą. Posėdyje buvo pasitarta aktualiais bei rūpimais draugijos reikalais.

HELP WANTED — MALE Darbininku Reikia

WOODWORKER PERMANENT Full Time Position. Man to work in our PIANO SHOP. Some experience helpful.

• Good working conditions • Liberal company benefits with Free Hospitalization, Major Medical Plan and employe Discout. Apply in Person at Personnel Office

LYON - HEALY 243 So. Wabash Ave.

DŽIANITORIAI REIKALINGI VYRAI pilnam laikui namų priežiūros darbu, kartu šlavimui ir plovimui. 5 DARBO DIENOS SAVAITĖJE. Valandos: 4 P. M. — 12 (nakties. Visi kompanijos pagerinimai, iskaitant 20% prekėms nuolaidą, ligoninė ir gyvybės apdraudą. Apmokėtos atostogos ir šventės, plus pelno dalinimasis. Reikia kalbėti angliskai. Kreiptis į personalinį skyrių 7 aukšte.

CHAS. A. STEVENS & Co. 25 N. STATE STREET

MACHINE SHOP EXPERIENCED in turret lathe and hand screw machine. Operate only, no set-up required. \$560 to \$645 per month to start. Modern plant. All benefits. 263-6076

FACTORY WORK YOUNG MEN Handy with tools. Interesting work with growing manufacturer. Excellent opportunity for advancement. Automatic increases, insurance, paid holidays and vacation. Convenient transportation. Must have references. 263-6076

WAREHOUSE WORK AND ORDER FILLERS WE HAVE SEVERAL OPENINGS. Permanent jobs. Union scale and benefits. Work hours: 6 P. M. to 2:30 A. M. Do not phone. APPLY IN PERSON CAPITAL WINE & LIQUOR CO. 2440 W. 34th STREET

PERSONAL Asmenų teiško PAIESKAU PETRO POCIAUS, pasakutiniu laiku gyvenusio Floridjo. Prašo atsiliepti Linytė Pociūtė tel. 312-343-3422. 224 Maplewood, NORTH LAKE, ILL. 60164

RENTING IN GENERAL Nuomos ISNUOMOJAMAS 5 DIDELIŲ KAMBARIŲ BUTAS, 2 miegamųjų, ant-rame aukšte, arti 67 ir Western Ave. Tel. 776-3695.

ISNUOMOJAMAS 2-me aukšte 4 nedideliu kambarių butas viename ar dvieim suaugusiems. 6911 So. Claremont. Tel. WA 5-7994

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS, virtuvė ir vonia Belmonte Marquette Parko apyl. 925-4889 po 5 val., savaitgaliais visą dieną.

FURNITURE AND FIXTURES Rakandai ir Įrenginiai PARDUODAMI IS MODELINIU NAMU BALDAI 30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išimokėtinai. Aptarnauja lietuviai. SOUTHWEST FURNITURE CO. 6200 So. WESTERN AVE. TEL. GR 6-4421

— Aktorė Zita Visockienė, JAV LB švietimo Tarybai pavadus, nuoširdžiai rūpinasi, kad šiais švietimo ir šeimos metais susilauktume naujos dailiojo skaitymo plokštelės lit. mokyklų ir namų reikalui.

♦ LIETUVIŲ TELEVIZIJOS baliaus - banketo meninę programą rūpinasi ir ją praves žinimas teatralinėje srityje darbuotojas, p. K. OŽELIS. Programa atliks ikiliosios Čikagos meninės pajėgos. Staliukai iš anksto užsisakomi paskambinus į Lietuvių TV studiją telef. 254-2233. (Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS LIGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOŠIMCIAIS MENISINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS J. BACEVIČIUS — BELL REALTY INCOME TAX SERVICE 6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS • PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI • PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX. LEONAS REAL ESTATE 2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

SKUBIAI PARDUODAMAS Marquette Parko apylinkė 10 metų senumo 2 aukštų, 2 butai po 4½ kamb., namas. Įrengtas rūšys, 2 atskiros šildymo sistemos. 2 mašinu garažas. ARTI MARQUETTE PARKO, 6 kamb., mūrinis namas. Gazo šiluma, garažas, žemi takai. Tuojau galima užimti.

J. BACEVIČIUS - BELL REALTY 6455 So. KEDZIE AVENUE TEL. PR 8-2233

Šimkus Real Estate NOTARY, INCOME TAX SERVICE 4259 So. MAPLEWOOD AVENUE Tel. CL 4-7450 Greitas ir tvarkingas visokių nuosavybų pirkimas - pardavimas. Be to stoeje kontoroje daromi ir lūdijami vertimai, užpildomi pilietybės prašymai, income tax ir įvairūs kitoki blaškai. Darbo val.: Kasdien 9—3 ir 5—8.

GERI NAMAI 1½ AUKSTO NAMAS. Modernūs 6 ir 5 kambariai. Karpetai. Kabinėtų virtuvė. Naujas gazu šildymas. Garažas. Arti mīsu. \$27,500. DIDELIS 6 KAMB. MŪRAS. 1½ vonios. Gazu šildymas. 2 auto mīro garažas. Arti 72 California. \$26,400. 12 BUTŲ, 2 aukštų mūras. Priūdrėtas. Apie \$14,000 pajamų. Garažas. Marquette Parke. \$80,000. 6 KAMB., 6 metų švediškas namas. 2 vonios, karpetai, air cond., intercome. Mūro garažas. Platus lotas. \$34,000. Turime raktus. DVIETŲ BUTŲ, didelis namas (2x5). Platus lotas, garažas. Marquette Parke. \$20,800. MŪRINĖ 1 aukšto, plati rezidencija. 2 vonios. Mūro garažas. Priė Maria High. Gražų gyventi. \$24,900. PAJAMŲ MŪRAS. 5 ir 3 kambariai. Visi nauji įrenginiai. Arti 60-tos California. \$21,000. LOTAS DVIEIM BUTAMS, 30 pėdų, prie Marquette Parko. Pigus.

LEO'S SINCLAIR SERVICE Leonas Franckus, Sav. Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing. 5759 So. WESTERN AVE. Tel.: PR 8-9533

TERRA Brangenybės, laikrodžiai, Dovanos visoms progoms 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

K. ERINGIS CALIFORNIA SUPER SERVICE Taisoŋni auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t. 4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

WESTERN AUTO SERVICE Body, Fender work and welding. Tel. LA 3-1790 STEVE SCERBA 4318-20 So. Western Ave.

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS INCOME TAX 4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775 (Currency Exchange Įstaigoj) Plėgūs automobilių draudimai.

APDRAUDŲ AGENTŪRA: namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išimokėjimo sąlygos. J. BACEVIČIUS 6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS Pardavimas ir Taisymas 2646 WEST 69th STREET Tel.: REpublic 7-1941

BUILDERS AND CONTRACTORS Namų Statyba ir Remontas HEATING CONTRACTOR Įrengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose. D o m a s Ž u k a u s k a s HEATING & SHEET METAL 4444 So. Western Ave., CHICAGO, ILL. 60609 Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING Įkurta prieš 50 metų VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame. KAMINUS ISVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas. S k a m b i n k i t LA 1-6047 arba RO 2-8778 Įkainavimas velni, kreipkitės bet kada.

HOME INSURANCE Call: Frank Zapolis 3208½ W. 95th St. GA 4-8654 State Farm, Fire and Casualty Company

DAŽYMAS Pigiai dažau kambarius, valau kilimus ir baldus r. RUDIS Tel. CL 4-1050

Kas nori šiu metų gegužio 26 dieną su Rask-Rasčiausku važiuoti į Vilnių, Rygą, Maskvą, Romą ir kitas vietas, tai prašomas neatidėliojant pas mus užsiregistruoti, nes vietų nedaug.

AMERICAN TRAVEL SERVICE WALTER RASK, prezidentas 9727 So. WESTERN AVE., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

Pardavinėjame lėktuvų, laivų, traukinių bilietus ir paruošiamė kelionių dokumentus į visus pasaulio kraštus. Pildome aplikacijas tiems, kurie atelanciais metais norėtų porą mėnesių praleisti Lietuvoje pas gimines.

Apdraustas perkraustymas Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas. JUOZAS NAUJOKAITIS 2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

HIGH RATES 4.75% Per annum on regular Savings 5.25% Per annum on investment bonus Savings Insured to \$15,000.00 BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 4071 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ Licenzijuota lietuvų įmonė, registruota U. S. Department of Justice COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE 2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787 2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737 3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320 DIDEDLIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaidujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis. KREIPKITES Į mūsų vienintelę Čikagoje lietuvų įstaigą, turinčią tel. 59 SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Čikagos į Lietuvą. Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

Kalifornijoje, San Fernando srityje, dvi dienas ėjo automobilių lenktynės sunkiais keliais. Mašinoms teko važinėti visai be kelio. Paveiksle du vyrai traukia smėliu. Ant kalvų susustoje žiūrovai džiaugiasi ir atidžiai seka drąsius vairuotojus.